

କାବାଣୁ କଲଚର ଉପଚାର

ଚିନାବାବାମ ଓ ଡାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲରେ ବିହନ ବିଶୋଧକ ବ୍ୟବହାରର ୭ ଦିନ ପରେ ରାଜକୋଟିୟମ କାବାଣୁ କଲଚର ଓ ଫସଲୋକଲଚର ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ବିହନରେ ଉପଚାର କରନ୍ତୁ । ଅନ୍ୟ ଫସଲରେ ଆକୋଟୋବ୍ୟାକ୍ଟର ଓ ଫସଲୋକଲଚର ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ବିହନରେ ଉପଚାର କରନ୍ତୁ ।

୩. ଜୈବିକ ପ୍ରଣାଳୀ

ଫସଲ	ବିଶୋଧକର ନାମ	ବିହନ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରତି ମାତ୍ରା
ହରଡ଼ର ଝାଉଁଳା ଓ ଚେରସବୁ ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୪-୮ ଗ୍ରାମ୍
ଚୁଡ଼ର ପ୍ୟୁଜାରିୟମ ଜନିତ ଚାଉସବୁ ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୪-୮ ଗ୍ରାମ୍
ମୁଗ, ଚିରି ଓ ଝୁଡ଼ଙ୍କର ଚେରସବୁ ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୪-୮ ଗ୍ରାମ୍
ଚିନାବାବାମର କାଷ୍ଠସବୁ ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୪ ଗ୍ରାମ୍
ମକାର ପ୍ୟୁଜାରିୟମ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୨୦ ଗ୍ରାମ୍
ଧାନର ପତ୍ର ଓ ବେକ ମହିଷ	ସ୍ପୋଟୋମୋନସ ପ୍ଲୋରୋସେନସ ୦.୫% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୧୦ ଗ୍ରାମ୍
କାବାଣୁ ଜନିତ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ	ସ୍ପୋଟୋମୋନସ ପ୍ଲୋରୋସେନସ ୧.୫% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୫ ଗ୍ରାମ୍
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖର ବିହନସବୁ ରୋଗ	ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ୧% ଡବ୍ଲୁ.ପି.	୬ ଗ୍ରାମ୍

ଶୋଷକ ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ମକା, କପା ତଥା ବିଭିନ୍ନ ପନିପରିବା ଫସଲକୁ ଶୋଷକ ପୋକ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଇମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ୍ ୭୦% ଡବ୍ଲୁ.ଏସ୍. କିମ୍ବା ଆଥୋମିଥୋକ୍ସାମ୍ ୭୦% ଡବ୍ଲୁ.ଏସ୍. ୫-୬ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ଇମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ୍ ୭୦% ଏପି.ଏସ୍. ୫ମି.ଲି କିମ୍ବା ଆଥୋମିଥୋକ୍ସାମ୍ ୩୫% ଏପି.ଏସ୍. ୧୦ ମି.ଲି. ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ କିପରି କରିବା

କ. ଶୁଖିଲା ବିହନ ବିଶୋଧନ: ବିହନକୁ ଅନୁମୋଦିତ ବିହନ ବିଶୋଧକ ଦ୍ଵାରା ମାଟି ମାଟିଆ କିମ୍ବା ବିହନ ବିଶୋଧନ ଡ୍ରମ୍‌ରେ ଭଲଭାବରେ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଖ. ଆର୍ଦ୍ର ବିହନ ବିଶୋଧନ : ଯେଉଁ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ବିହନକୁ ଚତୁରାଳ ଗଛ କରି ବୁଣି କିମ୍ବା ଆଖୁ, ଆଳୁ, ଅଡା, ହଳଦୀ ଆଦି ଲଗାଇଥାନ୍ତି ସେମାନେ ବିହନକୁ ପାଣିରେ ଅନୁମୋଦିତ ବିହନ ବିଶୋଧକ ମିଶାଇ ବିହନ ଚତୁରାଳ ବିହନ ବିଶୋଧକ କରିପାରିବେ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନର ଉପକାର :

- ଅଳ୍ପରୋଗଗମ୍ଭୀର କୃଷି କରେ ।
- ସମାନ ଭାବରେ ଚାଉଗଛ ବାହାରେ ।
- ବିହନ ଓ ଗଛକୁ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ରୋଗ, ପୋକ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରେ ।
- ହରମୋନ ବ୍ୟବହାର କମାଏ ।
- ରାଜକୋଟିୟମ, ଫସ୍‌ପୋବ୍ୟାକ୍ଟର, ଆକୋଟୋବ୍ୟାକ୍ଟର, ଆକୋସିରିଲମ୍ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ସାର ଗଛ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ ।
- ବିହନ ବିଶୋଧନ ଏକ ମିତବ୍ୟୟୀ ଓ ପ୍ରକୃତି ମିତ୍ର ଉପାୟ ।

ସାବଧାନତା :

- ବିହନ ବିଶୋଧନ ସମୟରେ ହାତରେ ଗ୍ଲୋବ୍ ଓ ମୁହଁରେ ମାସ୍କ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ସଠିକ୍ ପରିମାଣରେ ରାସାୟନିକ କିମ୍ବା ଜୈବିକ ବିହନ ବିଶୋଧକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ବିଶୋଧିତ ବିହନକୁ ଖାଦ୍ୟଶ୍ୟାମ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ

ନିରୋଗ ଫସଲ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ସମାଧାନ

ସଂପାଦକ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ତପନ କୁମାର ଦାସ, ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ

ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁସ୍ମିତା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ, ମୟୂରା ସିଂ ସରଦାର
ଶ୍ରୀମତୀ ହରପ୍ରିୟା ସେଠୀ, ବିକ୍ରମ କେଶରୀ ପରିମାଣିକ

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟତା: ମ. ସଦାକତ ଅଲ୍ଲା

କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ବୌଦ୍ଧ

ପାଲଝର, ସାଲୁଙ୍ଗି, ସରସରା, ବୌଦ୍ଧ - ୭୬୨୦୨୬

E-mail: kvkboudh.ouat@gmail.com

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜଳୁତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ରାଶିଚାଷ

ତୈଳବାକ ଚାଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରାଶିଚାଷ ଆମ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଥମ । ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବମୋଟ ଚାଷ ଜମିରୁ ପ୍ରାୟ ୧୫,୫୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ରାଶିଚାଷ ହୋଇଥାଏ । ଆମ ଜିଲ୍ଲାର ଜଳବାୟୁ ଅନୁସାରେ ଚାଷମାନେ ଚିନିଚିତୁରେ ରାଶିଚାଷ କରିଥାନ୍ତି । ରାଶିଚାଷ ଜିଲ୍ଲାର ଚେୟାଅଣା ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀମାନଙ୍କର ବୃଷ୍ଟିପୁଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚକମିର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଏହାର ଉତ୍ପାଦିତା କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ (୩.୭୭କି/ହେ) ଅଟେ । ଆମ ଜିଲ୍ଲାର ଏହି ପ୍ରକାର ନିମ୍ନ ଉତ୍ପାଦିତାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକର ହେଲା :

୧. ଚାଷୀମାନେ ରାଶିକୁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ହିସାବରେ ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।
୨. ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ କିପ, ଉଡା, ଅଣ ଜଳସେଚିତ, ଅନାବାବା ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଏ ।
୩. ରାଶି ଚାଷର ମୃତ୍ତିକା ଅମ୍ଳୀୟ ଥିବାବେଳେ ତା'ର ବିଶୋଧନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରିହାତି ଦଳରେ ମିଳୁଥିବା କାରଜକଳ ମଇଳାକୁ ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
୪. ରାଶି ଚାଷ ପାଇଁ ଜୈବିକ ବା ରାସାୟନିକ ସାର ଆଦୌ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
୫. ପ୍ରାୟ ଓ ଗୋର ପୋକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ବିହନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
୬. ରାଶି ଚାଷରେ ଉତ୍ପାଦିତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଓ ରାଶିର ତୈଳ ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କିପ୍‌ସମ୍ପ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
୭. ଜମିରେ ଠିକ୍ ଅନୁପାତରେ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ।

ରାଶି ଗୋଟିଏ ଉତ୍ପାଦକୀୟ ଫସଲ । ଜମିର ପ୍ରକାର, ମୃତ୍ତିକା ଗଠନ ଏବଂ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଏକ ବର୍ଷସାରା ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ । ଆମ ଜିଲ୍ଲାରେ 'ରୋଡେଲ' ରାଶି ବର୍ଷା ଦିନେ, 'ମାଘୀ' ରାଶି ଋତୁ ଋତୁରେ ଏବଂ 'ନିର୍ମୁକ୍ତି' ରାଶି ଖରାଦିନେ ବୁଣାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଗୋଟିଏ ମରୁଡ଼ି ସହଣୀ ଫସଲ । ରାଶିର ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା ସମୟରେ ଉଷ୍ମ ଜଳବାୟୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ୨୫-୨୭ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ୍ ତାପମାତ୍ରାରେ ରାଶି ଭଲ ଗଜା ହୁଏ, ଗଛର ବୃଦ୍ଧି ଓ ଦିବାନ୍ଧ ଉତ୍ତମ ହୁଏ । ଉତ୍ତାପ କମ୍ ରହିଲେ ଫୁଲ ପରିପକ୍ୱ ନ ହେଉଥିବୁ ଝଡ଼ିପଡ଼େ କିମ୍ବା ଫୁଲ ବନ୍ୟା ହୋଇଯାଏ । ଜମିରେ ପାଣି ଜମି ରହିଲେ, କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ପାଣ ଆର୍ଦ୍ର ରହିଲେ କିମ୍ବା କୁହୁଡ଼ି ଓ ଜରଜାପାତ ହେଲେ ଫସଲର ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ତେବେ

ଖରାଦିଆ ରାଶି ଫସଲରେ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିଲେ, ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଖରାଦିଆ ରାଶି ଚାଷରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ।

ମୃତ୍ତିକା :

ନିଗିଡ଼ା, କିପ, ବାଲି ଦୋରସା ମାଟିରେ ରାଶି ଭଲ ହୁଏ । ଅତି ବାଲିଆ, ମଟାଳିଆ, ଲୁଣି, କ୍ଷାରୀ ଓ ଅମ୍ଳ ମୃତ୍ତିକାରେ ରାଶି ଭଲ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ରାଶି ଚାଷ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାନୀୟ କୃଷି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ନମୁନା ମାଟି ସଂଗ୍ରହକରି ତାର ପରୀକ୍ଷା କରାଇନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାଟି ଅମ୍ଳୀୟ ଥିଲେ ଏକର ପିଛା ୨ କିଣ୍ଟାଲ କାଗଜ କଳ ମଇଳା ହଳ ସମୟରେ ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବିହନ କିସମ

ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ରାଶି ମଧ୍ୟରୁ ଧଳାରାଶି ମାଟିରେ କଳାରାଶି ଅପେକ୍ଷା ତୈଳ ଅଂଶ ଅଧିକ ଥାଏ । ଆମ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ କିସମ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

କ୍ର.ନଂ	ବିଧାନ	ଅଧିକ (ଦିନ)	ମୃତ୍ତିକା ଗଠନ	ତୈଳ (%)	ଅମଳ (କି/ହେକ୍ଟର)	ଗଛର ଉଚ୍ଚତା (ସେ.ମି.)	ଅନୁମତ ସ୍ତର
୧	ବିନାସ	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ପିତ୍ତଳ	୭୮.୫	୫.୦	୧୨୦	ହୁଣ୍ଡି ମସୃଣ
୨	ବନ	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ଧୂସଳ	୪୭.୦	୬.୦	୯୫	ହୁଣ୍ଡି ଅଳ୍ପ ଲୋମଶ
୩	ବାଲି	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ପିତ୍ତଳ	୪୮.୬	୬.୦	୧୩୦-୧୫୦	ହୁଣ୍ଡି ମସୃଣ
୪	ରମ	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ଗଞ୍ଜ	୫୩.୧	୧୦.୦	୧୦୦-୧୧୦	ହୁଣ୍ଡି ଅଳ୍ପ ଲୋମଶ
୫	ଉଷ	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ବିସ୍ମୟ	୪୯.୦	୧୦.୦	୧୩୦	ଲୋମଶ
୬	ପୁରା	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	କଳା	୪୮.୦	୧୨.୦	୧୨୦	ଅଧିକାଂଶ ଲୋମଶ ସରଳ ଓଡ଼ି ଅଳ୍ପ
୭	ନିର୍ମା	ଉଚ୍ଚ ୮୫-୯୦ ଉଚ୍ଚ ୮୦-୮୫	ପିତ୍ତଳ	୪୯.୦	୧୦.୦	୧୩୦-୧୫୦	ହୁଣ୍ଡି ଲୋମଶ ଲୋମଶ, ଉଚ୍ଚ ପତ୍ର ଅନୁସାରେ ବର୍ଣ୍ଣ ୦୦୦୦୦ ଯୋଗ୍ୟ

ବିହନ ପରିମାଣ ଓ ବିଶୋଧନ

ଛଟାବୁଣା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧାଡ଼ିବୁଣା କରିବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ କମ୍ ବିହନ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ଏବଂ ଫସଲର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ ନେବାରେ ସୁବିଧା ହୁଏ । ଧାଡ଼ି ବୁଣା ପାଇଁ ହେକ୍ଟରକୁ ୫ରୁ ୭ କି.ଗ୍ରା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଛଟାବୁଣା କଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୦କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଦରକାର ପଡ଼େ । ବିହନ ବୁଣିବା ୨ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ମାଟି ପ୍ରତି ୨ ଗ୍ରାମ ବାଲିଷିନ୍ ବା ଭିଟାବାଲସ ପାଇତର ବା ୩ ଗ୍ରାମ ଥିରାମ୍ ବା ୫ ଗ୍ରାମ ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ସହ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ।

ଟ୍ରାଇକୋଟର୍ମା ଭିରିଡେ ସହ ବିହନ ବିଶୋଧନ କଲେ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଧା ସବୁ ଗୋବର ସହ ମାଟି ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରିବା ଦରକାର । ଠିକ୍ ଭାବରେ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରି ବୁଣିଲେ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତବୁଣା ରୋଗର ଆଶଙ୍କା କମ୍ ହୋଇଥାଏ ।

ବିହନ ବୁଣା

ମାଟି ଛୋଟ ହୋଇଥିବାରୁ ୨ ସେ.ମି. ଗଭୀରରେ ବୁଣାଯାଏ । ଗଭୀର ବୁଣା କଲେ ଗଜା ହେବା ସମ୍ଭାବନା କମ୍ ଥାଏ । ବୁଣିବା ବେଳେ କିଛି ଶୁଖିଲା ମାଟି ବାଲି ସହ ମିଶାଇ ବୁଣାଯାଏ । ଧାଡ଼ିରେ ବୁଣିଲେ ଗ୍ରାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ଅନ୍ତଃଚାଷ କରିବା ସୁବିଧା ହୁଏ ଏବଂ ସବୁଆଡ଼େ ଗଛ ସମାନ ରହେ । ଧାଡ଼ି ବୁଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ୩୦ ସେ.ମି. ଓ ଗଛକୁ ଗଛ ବ୍ୟବଧାନ ୧୦ରୁ ୧୫ ସେ.ମି. ରଖାଯାଏ ।

ବୁଣିବା ସମୟ : ବର୍ଷା ଋତୁ - ଜୁନ୍ ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଜୁଲାଇ ମଧ୍ୟଭାଗ
ଶୀତ ଋତୁ - ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଠାରୁ ଅକ୍ଟୋବର
ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଋତୁ - ଫେବୃଆରୀଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ

କମି ପ୍ରସ୍ତୁତି

କମି ମାଟି ଅତି ଛୋଟ ହୋଇଥିବାର ଗୁଣ୍ଡଚାଷ ଦରକାର । ମାଟି ବଡ଼ର ଆଇ ଚାଷ କଲେ ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଯାଏ । କମିରେ ପାଣି କମି ରହିଲେ ଗଛ ମୃତ ପଡିଯାଏ ଓ ଗଛ ବଢିପାରେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଖରାଦିନିଆ ବର୍ଷାପରେ କମିକୁ ଭଲ ଭାବେ ଦେଖା ଲକ୍ଷକରେ ଦୁଇ ଓଡ଼ି ଚାଷ ବା ଟ୍ରାକ୍ଟରରେ ଚାଷ କରି ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ କରି ସମତଳ କରି ରଖିବା ଉଚିତ । ସେହିପରି ଶୀତ ଓ ଖରାଦିନିଆ ରାଶି ପାଇଁ କମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ଫସଲର ସମସ୍ତ ଅଂଶାବଶେଷକୁ ନଷ୍ଟ କରି ମାଟିକୁ ସମତଳ କରିବା ଉଚିତ ।

ଖତ ଓ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

ମାଟିର ଉର୍ବରତା ରକ୍ଷାକରି ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୦-୧୨ ଟାଡ଼ି ଶୁଖିଲା ଗୁଣ୍ଡ ଗୋବର ଖତ ଶେଷ ଓଡ଼ି କମି ଚାଷ ସମୟରେ ମାଟିରେ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଇବା ଦରକାର । ରାଶି ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୩୦ କି.ଗ୍ରା. ଯବଶାରଜାନ, ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ଓ ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ୍ ସାର ଆବଶ୍ୟକ । ଉପରୋକ୍ତ ସାର ମଧ୍ୟରୁ ସମୁଦାୟ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ସାର ଓ ପଟାସ୍ ସାର ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଯବଶାରଜାନ ସାର ମୂଳସାର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ବଳକା ଯବଶାରଜାନ ସାରକୁ ବିହନ ବୁଣିବାର ୧୫ ଦିନ ପରେ ଖରିଫ୍ ଫସଲରେ ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତଃଚାଷ ସମୟରେ ଓ ଖରାଦିନି ୩୦-୩୫ଦିନ (ଫୁଲ ଆସିବା ସମୟ)ରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିତ ଗଣକ ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୨୫୦ କି.ଗ୍ରା. କିପ୍‌ସମ୍ପ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ମାଟି ବଢିଥାଏ ଓ ମାଟିର ତୈଳ ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଖରାଦିନିଆ ଆଳୁ ଫସଲ ଅମଳ ପରେ ଯଦି ରାଶି ଚାଷ କରାଯାଏ ସେଥିରେ କୌଣସି ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।